

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
יום כיפור תשפ"ב

ב. מקוה בערב יוה"כ.....

ג. עבודה בימים הנוראים להיות לבד.....

ג. תשובה אמיתית באלול.....

ד. מה שנגזר בר"ה מתי הוא מתחיל.....

ד. קושי בתפילות יום הכיפורים.....

ה. עייפות בבוקר של ראש השנה.....

ה. תשובה על חטא קשה.....

ו. חזור בתשובה ליטאי.....

ז. תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה.....

ח. תשובה לבעל תשובה.....

ט. מדיה ותשובה.....

י. תשובה מאהבה.....

י. קול שמדבר אלי.....

מקוה בערב יוה"כ

שאלה:

שאלה זו היא שאלה קשה לשאול, ובפרט משום שהנושא הוא נושא עדין, אמנם תורה היא וללמוד אני צריך, וגם אני חושש שתשובת הרב לשאלות אלו תהי' לתועלת עצומה, מחמת שאני מכיר לא מעט בנ"א שסובלים משאלות אלה ואין להם מנוס לנפשם, ואפשר שע"י קצת יותר בהירות בעיניים אלה תהי' להם מרגוע לנפשם וידיעה יותר ברורה ברצון ה' מאיתנו ובפרט אצל אלו הסובלים מבושה יתירה ובנסיונות עם עניני קדושה.

(א) בענין החיוב לילך למקוה לערב יום כיפור, יש בנ"א (כולל אני) שיש להם בושה לילך למקוה כשיש שם אחרים. האם בערב יוה"כ"פ כל אדם בלי יוצא מן הכלל צריך להתגבר על הבושה שלו להיות ערום בפני אחרים ולהכריח עצמו לילך להמקוה, ומחמת גודל הענין וגודל החיוב הזו (או למ"ד שהוא משום קרי, או למ"ד משום הכנה לתשובה ותוספת טהרה)?

(ב) ומהו אם אינו יכול לשמור עיניו במקוה או שיש לו הרהורים שמה, האם ג"כ צריך לילך למקוה בערב יוה"כ"פ ולהשתדל להתגבר על יצרו שמה (למרות שהוא מכניס עצמו למקום נסיון ונקרי רשע על עצם ההליכה שמה כיון שהוא יודע בעצמו שקרוב לודאי שיהיו לו הרהורים רעים שמה? או שבערב יוה"כ"פ יש להקל בזה מחמת גודל החיוב לילך למקוה בערב יוה"כ"פ?

(ג) ואם יש לכל אדם לילך על אף שיש לו את נסיונות הנ"ל, מה יש לו לחשוב כדי להתגבר על הבושה שיש לו?

(ד) וכמו כן אם הוא מחויב לבוא למקוה בערב יוה"כ על אף שאינו שומר עיניו שמה או שיש לו הרהורים על אחרים שמה, מה יש לו לעשות או לחשוב כדי להתגבר על הרהורים אלו (ואפשר ששאלה זו אינו שאלה כלל, דבשעת שיצרו בוערת אז כמעט אינו יכול לחשוב ואין לו יראה, וא"כ לכאורה עבודתו למי שיש לו נסיונות כאלו הוא שלא ילך כלל כשיש שמה אחרים, אמנם השאלה עדיין נוגע באופן שהוא ילך שמה מוקדם כשאין שמה בנ"א ופתאום יבא מישהו שמה ועכשיו יש לו נסיון להסתכל על גופו או להרהר על הגוף של הזולת, אז השאלה הוא מה הוא צריך לעשות כדי לא להכשל בראייה אסורה או בהרהורים רעים.

(ה) והנה לרוב פוסקים אסור לילך למקוה עם חמיו (ויש תשובה של ר' משה שטרנבוך שאיסור זה רק במקלחת וחדר הלבשה אבל אין איסור להיות עם חמיו בהבור טבילה, משום שאין לחשוש שהוא יבא להרהורי עבירה אם רצונו הוא טהרה), וא"כ מהו באדם שחמיו דר קרובה לו והוא חושש שאפשר שחמיו יהי' שמה בהמקוה, האם יש לו לבחור מקוה אחרת שבודאי חמיו לא בא שמה?

תודה רבה

תשובה:

- א. אם אינו מזיק לו הרבה.
- ב. אין לילך.
- ג. כנ"ל אות ב'.
- ד. כנ"ל.
- ה. לכתחילה יעשה כן. אולם כל שאינו רואהו אין לחוש.

עבודה בימים הנוראים להיות לבד

שאלה:

בס"ד

בזמן פסח נאמר לנו כי העבודה הראשונית שלנו נמצאת לבד ומבודד בבתים שלנו.

האם זו נשארת הדרך המועדפת להתנהל במהלך הימים הנוראים הקרובים? האם להמשיך בבידוד או לחזור למנהג הרגיל לארח את המשפחה והאורחים בתנאים התואמים לבריאות.

תודה

חתימה וחתימה טובה

תשובה:

כבר נתבאר בארוכה שמהות תקופה זו: בחיצוניות מרחק חברתי כל אחד מזולתו כד' אמות. ובפנימיות "עולם לעצמו". שזהו עומק הגילוי של תקופה זו, הכנה לגאולה, במהרה, אמן. ולכך אין עיקר הכיוון לארח אחרים אלא עיקר הכיוון בפרט בימים אלו ראש השנה ויום הכיפורים לבנות עולם לעצמו. צריך להתבונן ולהפנים שהקב"ה מבקש מאתנו שינוי כיוון, שינוי חשיבה. לא עוד חיי חברה עמוסים, טלפונים, פלאפונים, שליחת מייל, קשר יום יומי שעה שעה וכמעט דקה דקה עם בני אדם. אלא בנין של עולם פנימי לעצמו. וגם בחיצוניות מרחק חברתי בשום שכל מבלי לפגוע בזולתו. זה עבודתנו בס"ד לשנה הבאה עלינו לטובה, בנין עולם פנימי לעצמו, וגם בחיצוניות ד' אמות לכל אחד. הדברים פנימיים ואמיתיים, וזה מה שה' יתברך שמו שואל ומבקש מאנשי הדור. דרך זו ותקופה זו היא השביל להארת היחידה שבנפש, ושלמותו לבסוף הארת משיח בפועל גמור ושלם.

תשובה אמיתית באלול

שאלה:

לכבוד מורנו הרב החסיד שליט"א, שלומו יסגא,

א. בעבר שאלנו עבור א' מביהמ"ד דפה, שאלה 12103 תחת הכותרת 'תשובה לבעל תשובה', ובא' הסעיפים שאלנו כך: "מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאיך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?", וע"ז השיב לנו הרב: "או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה". וכעת בימי התשובה דאלול שבנו להתבונן בתשובת הרב, ובאנו לבקש אם אפשר שהרב ירחיב לנו בזה למעשה, מהם "ציורי קדושה"? וכן מהי "אפיסת המחשבה" וכיצד מתדבקים בה?

ב. עוד שואל הנ"ל, כי אחר התבוננות במצבו, אחר שנפל פעמים רבות בטומאת המדיה כאשר נזדמן לידו מכשיר בלתי שמור, או שנקלע למקום בו מצא מחשב פתוח אצל קרובים וכיו"ב, ואמנם כי הוא עצמו מנותק מכל חיבור לאינטרנט פרוץ, ועושה כל טצדקי שלא יבוא לידי ניסיון זה, אך כאשר עושה חשבון נפשו ברור לו ללא שום ספק כלל, שאם יבוא לידו מכשיר או שיזדמן למקום שבו יש חיבור למדיה פרוצה, בודאי יפול, ומרגיש בעצמו שאין לו שום סיכוי לעמוד בנסיון הבא רח"ל, והשאלה היא האם יוכל להחשב שעשה תשובה על כל מה שראה ופגם, אם בודאי ישל שוב לכשיבוא הניסיון לידו?? יורנו נא דרכי תשובה, ושכמ"ה.

בתפילה שנזכה לעשות תשובה אמיתית, ובפרט בימים אלו ימי התשובה, ונזכה לכוח"ט יחד עם הרב וכל כלל ישראל, אמן.

תשובה:

א. ציורי קדושה - כגון הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל, וכן תמונות צדיקים, נר, וכדו'. אפיסת המחשבה - עיון התוה"ק עד "כלות כח המחשבה", ולא רק כלות כוחות הגוף.

ב. אינו תשובה שלמה. ולפחות יקבל על עצמו שיפול פחות, כגון שימתין עד שיסתכל. וכן שיקטין זמן ההסתכלות, וזו תשובה חלקית, ומכלל רשע עדיין לא יצא. ועליו לעבוד לטהר נפשו, הן ביראת העונש, והן ביראת הרוממות, והן באהבת ה', שינצל עי"ז מן החטא, ושיזכה לקבל קבלה אמיתית שלמה לפי ערכו שלא ישוב לחטא לעולם.

מה שנגזר בר"ה מתי הוא מתחיל

שאלה:

האם גזר הדין שנכתב בשמיים בא' וב' של יום טוב של ראש השנה מתחיל מא' בתשרי? או מצאת החג? או אחרי כיפור? או אחרי הושענא רבא? בקיצור מתי הוא מתחיל? (נראה לי שזה מתחיל בצאת החג אבל אפשר לשנות עד הושענא רבא, אבל רציתי לשאול מהרב כדי לדעת בוודאות).

תשובה:

דנו בכך רבות בדברי רבותינו, ובתמצית עד יוה"כ שייך למה שנגזר שנה שעברה. הדבר נידון במפרשים במסכת ר"ה, דף טז ע"א, ולוקט בילקוט מפרשים בהוצאת מתיבתא.

קושי בתפילות יום הכיפורים

שאלה:

שלום להרב,

אני מתנצל מראש אם העברית שלי לא כל כך טובה. בכל שנה במהלך תפילות יום הכיפורים, אני מנסה בכל כוחי להתפלל בכוונה, אך לאחר כמה שעות אני מתחיל לאבד את המיקוד בהתפילות. אני מרגיש כדי שיש לי מספיק דעת להתמקד, אני צריך ללמוד גמרא בעיון באותו היום במשך כמה שעות וביום כיפור מכיוון שאנו מתפללים כל כך הרבה זמן, אני לא יכול להיכנס לשעות הלימוד האלה. בהתחשב בכך, האם מותר לי ללמוד גמרא במהלך חזרות הש"ץ, כי אם לא אלמד אני אכנס לחלומות? תודה להרב מראש.

תשובה:

אפשר בזמן שאומרים הפזמונים, ולא בזמן שאומרים את גופו של חזרת הש"ץ.

עייפות בבוקר של ראש השנה

שאלה:

שלום לרב שליט"א.

יש משהו שטורד אותי הרבה. כמעט תמיד ביום א' דראש השנה, בדרך כלל מתפלל אז כותיקין, אני נלחם בשינה באופן שאינני מכיר בכלל בכל השנה בשום פעם. ממש מרגיש כאילו משהו גדול ממני הרבה מכניס אותי לשינה, אפילו באמצע עמידה דשחרית בתוך כדי עמידה! וזה מאוד מפחיד אותי תמיד ומשאיר בי רושם קשה. אני נלחם מאוד נגד זה, בכוחות על, ובסוף נרדם לרגע ומרגיש כאילו הפסדתי, כאילו ניצחוני. אינני יודע מה זה, אם מעורב פה דמיון - מה שלא נראה לי, (אני לא רגיל להתפלל מוקדם כ"כ בכל השנה) - והוא ראייה שביום השני זה כבר אחרת. האם יש בזה בעיה מצד מאן דדמיך בריש שתא והאם זה קשור לזה, אולי לא נורא שנרדמים לשתים שלוש דקות. ואם זה "עניין" כלשהו, האם רק אני חווה זאת? והאם יש עצה לזה? בכבוד רב, אקווה לתשובה עוד לפני ראש השנה. כוח"ט.

תשובה:

אין בזה שום בעיה ואינו כלל בכלל מאן דדמיך בריש שתא. הסר דאגה מלבך, וקום בשמחה לעבודת הבורא!

תשובה על חטא קשה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

אני רוצה לעזור לחברה שהיא עכשיו בת 60. היא נשואה עם 2 ילדים. היא גרה בארצות הברית כשהייתה בשנות העשרים לחייה עברה הפלה. היא לא הייתה אז ואינה כעת "שומר מצוות".

קיבלתי ממנה את ההודעה הבאה רגע לפני שבת...
"חשבתי על כל החטאים שביצעתי כשהייתי צעיר יותר.
מעולם לא סיפרתי עליהם לאף אחד אחר!
מעולם לא ביקשתי סליחה מהשם ביום הכיפורים.
לא ידעתי מהי ההלכה - ידעתי שזה חטא גדול אבל בכל זאת עשיתי את זה.
האם עלי לחזור בתשובה ביום כיפור כדי לבטל את זה?
אני חושב שחשוב לבקש סליחה על חטאים שביצעו בעבר.
אני מרגיש שאני נענש על ידי ה' על חטאים שביצעתי זה בכלל לא מרפה אותי אלא גורם לי לרצות לכפר עליהם.
אני ממשיך לקרוא את תהילים הבוקר שלי כל בוקר בשבילי בעלי ולילדיי.
זה הביא לי מידה טובה של שלוה ואני אוהב את זה!"

מה אני אגיד לה ?

מה אוכל לשתף אותה?

תשובה:

ניתן להסביר מהי מהות החיים ומה תכליתם ולפי"ז מהו צורת חיים נכונה עבורה בפרטות.

השורש שיהא מבט נכון על החיים, ואח"כ דרך מעשית להגיע לתכלית הרצויה.

חזור בתשובה ליטאי

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א, שלום וברכה.

זכיתי לחזור בתשובה בגיל 18 [כיום אני כמעט בן 26] דרך ישיבה ליטאית, ונישאתי לפני 3 שנים.

אני אקצר בתיאור ה'חוויה הרגשית' הגדולה שהיתה לי ביציאתי לחיים עצמאיים [כי מן הסתם הרב יבין זאת גם בלא האריכות], רק זאת אומר: גיליתי עולמות חדשים מרגע שהפכתי עצמאי, הן עולמות פנימיים, שלי עצמי, והן עולמות חיצוניים.

ברצוני לשאול את הרב שתי קושיות המציקות לי בעניין שני עולמות אלו:

א. גיליתי שהעולם לא מסתכם רק בליטאים המפורסמים כהחזון איש והרב שך והגרי"ש אלישיב זצ"ל [ולהיבדל לחיים הגר"ח קניבסקי שליט"א] וכו'. אלא שישנם עוד פלגים רבים ומגוונים ביהדות, ועוד גדולי עולם: היה הגר"ח זוננפלד זצ"ל, היה את הרב מבריסק וממשיכי דרכו זצ"ל, היה הגרב"צ אבא שאול זצ"ל, וכו'. התעוררתי לכך רק לאחרונה בעקבות ריבוי הבחירות לכנסת.

דבר זה העלה לי תמיהה קשה שליבי חפץ ביותר ליישבה: הגר"ח קניבסקי שליט"א כתב במכתבי הבחירות, כי 'כל גדולי ישראל הורו להצביע, ומי שלא עושה כן זהו חילול ה' ' [אין זה 'העתק' לשונו, אך זהו ודאי תוכן הדברים]. ואני הקטן [שעד היום הצבעתי, וכן בבחירות האחרונות, וזאת בעיקר מכח ההרגל ו'הפחד לשנות'] עומד ותמה: בשלמא אם היה כותב זאת איזה עסקן, נו, ניחא. אך כותב זאת אחד מגדולי וצדיקי הדור לכל הדעות, ועל כן דברים צריכים תלמוד: כיצד יתכן שהוא כותב שכל גדולי התורה הורו להצביע? הנקודה בשאלתי: כיצד יתכן שלדידיה לא קיימים, כביכול, שאר גדולי וצדיקי עולם [כהגר"ח זוננפלד, הגרב"צ א"ש זצ"ל וכו'], שידוע ומפורסם כי דעתם היתה שונה בעניין זה? על אותה הדרך קשה לי, שראיתי באגרות הגר"ח שליט"א שכתב [בזמנו] שהרב שטיינמן זצ"ל הוא 'מנהיג הדור' וחייבים לציית לו. איך אפשר להבין זאת? וכי ממשיכי דרך הגדולים הנ"ל אינם בכלל 'הדור'? וכי אם נטיית ליבי היא לנהוג כהגר"מ שטרנבוך שליט"א, יתבעו אותי על כך לאחר המאה עשרים שלי?

ב. גם בנושא החסידות יש לי קושי [ושאלה זו היא על 'העולם הפנימי']. אני רואה שהרב שליט"א מצטט מר"נ מברסלב זצ"ל ומעוד גדולי חסידות. ומאידך ראיתי עדויות מגדולי עולם [כהסטייפלר זצ"ל ובנו הגר"ח שליט"א, וכן שמעתי על הגרב"צ אבא שאול זצ"ל, ומסתמא שישנם עוד], שהיו 'מחטיפים' לבחורים שנתפסו לחסידות בכלל ולברסלב בפרט. כיצד יש ליישב זאת? בספרים רבים [שכותביהם כמובן באים מהעולם החסידי] ראיתי הוכחות ובניית בנינים לרוב, שהחיבור לצדיק [כשיטת ברסלב] הוא חלק עיקרי ממש בעבודת ה'. אך מאידך, גדולי העולם ה'שכלתניים' [ליטאים בעיקר] ביטלו דבר זה כעפרא דארעא. היכן האמת נמצאת? וכי שניהם צודקים במחלוקת כ"כ קיצונית?

אני מקווה שהצלחתי להסביר את עצמי, ואוסיף, שאיני איש של פוליטיקה זולה [וב"ה אפילו עיתונים - מלבד פרסומות - אינני קורא], ולא לקנטר באתי אלא לבקש האמת. ואף שידוע אני ומכיר בנגיעותי, שאינני אוהב חסידים כלל, ואכמ"ל, מ"מ הנקודה הפנימית המרגישה בנגיעות, היא שגורמת לי לכתוב מכתב זה, ואקווה שבעז"ה תגיע לי תועלת מתשובתו של הרב שליט"א. יישר כח.

תשובה:

א. הכוונה לחוג המסוים.

ב. יש דרכים רבות בעבודת ה', דרכים שכולם אמת.

אנכי גדלתי בתחילת ימי הבגרות בישיבת פחד יצחק, אצל מו"ר הגאון ר' יונתן דיוד שליט"א, וממנו קבלתי את "ההסתכלות" הפנימית בתורה. בית מדרש זה יסודו ע"י רבי צחק הוטנר זצ"ל, שאמר על עצמו, שבשביל הליטאים הוא מידי חסידי, ובשביל החסידים הוא מידי ליטאי. ומשם נשבה רוח פנימית דייקא של אחדות כל חלקי התורה. אם כי בגילוי היה פחות ניכר.

לאחר מכן קבלתי מראש הישיבה, רבינו הגר"י אדלשטיין שליט"א, וכבר שוחחתי עמו ארוכות בכלל, ובנושא זה בפרט, האם לשלב בלימוד עם הרבים תורת החסידות, והשיב לי, אני קבלתי מהמשגיח הרב דסלר זצ"ל, וצא ובדוק כמה פעמים מוזכר במכתב מאליהו תורת החסידות. ואמר לי לא להתפעל מאלו שמבקרים אותי על כך.

תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה

שאלה:

- (א) בתורת ברסלב (בעיקר ר' נתן ומוהר"ש) מבואר שהאדם יכול לעשות תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה שהוא מתחרט על כל חטאיו ושהוא רוצה לעשות תשובה ולשוב אל הקב"ה. מאיפה בא מהלך זה של תשובה, שהאדם יכול להגיע ישר ולתקן הכל ברגע אחד ורק במילים מועטים אלו, וביותר קשה דהא בגמ' וברמב"ם מבואר שתשובה אינו קלה בכלל וכל עבירה צריך ד' חלקי תשובה, ולרבינו יונה יש עשרים עיקרי תשובה לכל עבירה, וא"כ מאיפה בא תורת ברסלב, האם המקור לכך המהלך של ר' אליעזר בן דורדיא שהאדם יכול לתקן הכל ברגע אחת?
- (ב) תמיד הרב אמר שעבודת דורינו שייכת יותר לר' אלעזר בן דורדיא שהאדם מגיע ישר להקב"ה ע"י מסירות נפש, מהו המקור שעבודת דור האחרון הוא ר' אליעזר בן דורדיא ולא שאר התנאים?
- (ג) במקום אחד הרב אמר שעבודת דורינו הוא בחי' ר"מ שהוא אריך, במקום אחר הרב אמר שתקופתנו הוא גילוי של ר"ע (עתיק) ובמקומות אחרים הרב אמר שתפקותנו הוא עבודת ר' אליעזר בן דורדיא.... מה פשר הדבר?
- (ד) ת"ח ומשפיע אחד אמר שבזה"ז אין לנו ללמוד מסילת ישרים, ואמר שיש לו קבלה מרבתי שהיה להם את הדרך של נוהרדוק, שהאדם צריך לרכז רק על מעלותיו ולא לשאוף לשלימות, כיון שהרצון לשלימות רק משבר את האדם, ובה"ז עבודתנו הוא רק שמחה והודאה לה' ובטחון ומנוחת נפש. האם יש דרך כזו?
- (ה) האם יכול להגיע ישר על תפיסת עתיק או שלעולם נצרכת תפיסת עתיק שהוא מסירות נפש?
- (ו) הרב אמר שבעתיק גופא יש עתיק דעתיק ויש אריך דעתיק. כיון שאריך ענינה מסירות נפש שמעלה את האדם לדרגת כתר, א"כ מהו החילוק בין אריך דאריך לאריך דעתיק, וכן מהו החילוק בין עתיק דאריך לעתיק לעתיק? יישר כחך ותודה רבה להרב על שהרב תמיד מציל נפשותינו משעות הרעות בעולם ומביא אותנו לחיי עוה"ב

תשובה:

א. משיח, נקרא כן מלשון מסיח לפי תומו, כנודע. וזהו שורש תורת הדיבור של ברסלב, לדבר בפשיטות ובתמימות, וזהו מכח הארת משיח, כנ"ל. וחלק מהארת משיח, היא השבת כל העולם התשובה, כי שורשו בלאה, עולם הבינה, תשובה, כנודע. אולם כל הנ"ל זהו "שורש ההארה", ונצרך להלבישו בפועל בקיום למעשה של כל דיני וגדרי הלכות תשובה.

ב. באחרית הימים מאיר הארת הכתר, ואחריתו בפועל ממש, "ויתנו לך כתר מלוכה". וכתר נקרא רצון, כמ"ש הרמ"ע מפאנו, הגר"א, ועוד הרבה מרבותינו. ולכך עיקר העסק ברצון. ומכח כך נולד בברסלב העמדת חשיבות רבה על הכיסופים והרצונות, אולם נצרך לאזנו עם המחשבה והמעשה, וד"ל. ושלמות הארת הרצון אינו רק כיסופים, אלא הארה שלמה בפועל למעשה של רצון, והוא מסירות נפש. והבן מאוד הנפק"מ בין כיסופים, רצון בכח, למסירות נפש, רצון בפועל.

ג. בספירות זהו הארת ספירת הכתר, ובפרצופים, כנודע ספירת הכתר מתחלקת לב' פרצופים, עתיק ואריך. ולכך כל הפנים נכונים. אריך בסוד משיח בן יוסף, עתיק בסוד משיח בן דוד.

ד. בספר השורשי של נוברהדוק, מדרגת האדם, נתבאר מהלך שונה לגמרי, איני מכיר זולת זה.

ה. על דרך כלל לא, זולת נפשות יחידות שזה שורשם, ונולדו בגילוי זה.

ו. אריך דעתיק תהליך של דילוג, תהליך של מסירות נפש בהדרגה, כי במסירות נפש עצמה יש מדרגות, כמו בכל נבוא. עתיק דעתיק, מסירות נפש לגמרי בבת אחת, קונה עולמו בשעה אחת ממש.

אריך דעתיק, נעתק מן התחתון אולם חוזר אליו, במטי ולא מטי. עתיק דעתיק, נעתק לגמרי מן התחתון.

תשובה לבעל תשובה

שאלה:

לכבוד הרה"צ שליט"א. תודה גדולה על תשובותיו והדרכתיו הנפלאות.

במה שהשיב הרב לבעל תשובה שנוטה לתלות את עכירות נפשו בהוריו (שלא באשמתם) מכח דברי הפלא יועץ שכתב: "ואין על הבנים כ"כ אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשורש רע והקליפה בנפש לוטה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל וטורח ויגיעה רבה כולי האי ואולי יוכל להפוך טבעו ומזגו הרע", וכתב לנו הרב ש'אי אפשר לתלות הכל בהורים, אלא חלק בלבד. ויתר על כן, האדם בעל בחירה לזכך החלק העכור לפי כוחותיו. ולכך עליו לעמול לזכך הלבוש העכור שקיבל מהוריו לפי כוחותיו'. ע"כ. ואחר ההתבוננות בדברים עלו שאלות נוספות:

א. נמצא עכ"פ שתהום מבדילה בין אחד שכזה לבין חברו לספסל שהורתו ולידתו בקדושה, ונפשו נקיה ביסודה, אשר יותר בנקל יוכל להתגבר על יצרו ותאוותיו, א"כ האם נדרש מזה כמו זה, האם התגברותו של זה דומה לזה, ובעיקר – האם נפילתו של זה שווה לשל חבירו?

ב. מהו הכיוון שעליו לעמול כדי לזכך את אותו לבוש עכור?

ג. הפלא יועץ כתב 'כי נפש רשע אוותה רע', וזוהי ההרגשה המתמדת כפי שמתאר הנ"ל, שבעמדו לפני נסיון כמעט שניטלה ממנו הבחירה, והולך שבי ביד יצרו, ובאותה העת כל תורתו ומוסרו הן כאותיות פורחות באויר, ואינן עומדות לו להתגבר על יצרו. ומה יעשה הבן ולא יחטא – כפשוטו. האם זה דמיון או מציאות?

ד. אך בזאת יתהלל המתהלל, שמקיים בעצמו כי נפילתי קמתי, ובעיקר במדיה שהרב מתריע עליה רבות, אם בא לידו ונכשל, אינו מניח לו לשקוע בתהום ובס"ד תוך זמן קצר מנתק / מנפץ / זורק, ושב לתלמודו. האם זה מעיד על שורש טוב?

ה. מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאיך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?
ו. עוד זאת נפשו בשאלתו, האם כשר הוא לעדות? כי נכבד הוא בין מכיריו ולא אחת מתבקש להיות עד בקידושין, האם יוכשר באותה העת - עד הנסיון הבא?
וגומל נפשו איש חסד, להשקיט את רוחו ולרומם קרנו, ליתן פתח לשבים, להורות דרכי תשובה, שכמ"ה.

תשובה:

- א. לא! הקב"ה מודד כל אחד לפי כוחותיו. ועיין שער הגלגולים לאריז"ל, הקדמה כ"ז, ששם נתבאר יסוד זה בבירור.
- ב. נצרך זיכור החומר העכור. ונצרך זיכור לבוש שקיבל מהוריו. עיין עץ חיים, שער המוחין, פרק ה'. ולצורך זיכור החומר, נצרך פרישות. ולצורך זיכור הלבוש, נצרך תיקון המידות.
- ג. חלק כך וחלק כך. בעומק כל הרע - יצר הרע, דמיון, "נדמה לו".
- ד. כן, בודאי!
- ה. או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה.
- ו. יעשה תשובה כל פעם לפני עדות.

מדיה ותשובה

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב.
שאלתי היא בקשר לקושי לפרוש מן העבירה, לפני שנה בערך ניפצתי את הטלפון הטמא בהחלטה גמורה שלא לשוב לטלפון ובמיוחד לחטאיי, והלכתי בנסיונות לתקן את העוון המר של הנעורים, ונכנסתי לישיבה ללמוד תורה וקיבלתי על עצמי תשובה ועול תורה.
ומאז הנסיונות והכשלונות גברו ורבו, יש לי תקופות טובות, אם זה להתחזק בשמחה, להרגיש קירוב בתפילה, ואם זה לעמול בתורה הקדושה. אבל כל פרק זמן (לא ארוך) אני נופל (יותר נכון מתרסק), התאוה מתגברת בי ולא נותנת לי מנוח, אני מסיח את דעתי מהמחשבות הזרות, ואז יוצא מצב שאני דוחק ודוחק ואז זה מתפרץ לי ומחמת כך אני מוצא את עצמי לא מסוגל להתרכז בתפילה לא יכול ללמוד תורה ואני נהיה לא רגוע ומחמת כך נופל לעצבות, ונופל בחטא.
הבעיה היא שאני רוצה למלא תאוות עיניי, וכשאני נופל לתאוה אני לא מבחין מימיני ומשמאלי ונוצר מצב שכבר במשך השנה הזאת קניתי וניפצתי כמעט 20 טלפונים, קונה לצורך סיפוק תאוותי ולאחר החטא מנפץ את הטלפון בחרטה גמורה ובהבטחה וקביעת גדרים שלא אשוב.
ושוב אני חוזר ללמוד ולהתחזק ושב בתשובה ומתפלל מעומק הלב עם בכיות מעומק הנשמה. וחוזר חלילה תוך תקופת זמן שוב ושוב ושוב.
בבקשה מהרב להסביר לי מדוע ומהיכן נוצרת ונובעת הבעיה הנוראה הזאת ומה לעשות וכיצד לתקן ואיך לפרוש לגמרי אחת ולתמיד מן הדברים המטמאים האלו, אני רוצה להיות עבד ה' אמיתי!!

תשובה:

מחד נצרך בנין כללי של הנפש מאוזנת, שזה נותן יציבות, כי חלק גדול מהניסיונות נובעים מחוסר יציבות.
ומאיך לרוב תוקף התאוה נצרך אור של מסירות נפש, לא לעשות נגד רצון ה'. ולחיות לאורך היממה

במחשבת מסירות נפש, "כי עליך הורגנו כל היום", כי נגד כח הטומאה הנורא השורר השתא רח"ל, שער נון דנו"ן דקליפה, נצרך אור של מסירות נפש, זה לעומת זה. מסירות רצון, ומסירות של ביטול לא להיות קיים כלל, רק קיום ה'.
אור זה הוא אור אחרית הימים, והוא פנימיות ההצלה כנגד הטומאה.

תשובה מאהבה

שאלה:

א. איך הדרך לתשובה מאהבה, והאם אפשר לדלג מתשובה מיראה?
ב. בלקוטי תורה (חב"ד) מאמר והדרת פני זקן, נאמר בסוגריים נ"ל מהצ"צ דמאמר זה מסוגל ליחידה הנאמר שם, היא כאשר זוכר התורה במוחו בע"פ, אז השכינה שורה בו גם כאשר אינו עוסק בתורה, ולפי ירידת הדורות בכתב ומבע"פ סדר קדשים.
האם עבודה זו זו להשיג יחידה, נאמרה בכלל מאתיים מנה, כיון להגיע לכלל מדריגת נפש דנשמה צריך עבודה רבה

תשובה:

א. עיין תניא (פרק ז) וז"ל, תשובה מאהבה מעומקא דלבא "באהבה רבה" (עיין ספר הערכים חב"ד, ערך אהבה, ערך קטן אהבה רבה) וחשיקה ונפש שוקקה לדבקה בו ית' וצמאה נפשו לה כארץ עיפה וציה, להיות כי עד הנה היתה נפשו בארץ ציה וצלמות היא הסט"א ורחוקה מאור פני ה' בתכלית, ולזאת צמאה נפשו ביתר עז מצמאון נפשות הצדיקים וכו', עיי"ש.
כ. אולם אח"כ נצרך לחזור ולהשלימו.
ב. ברוחניות היסוד בכלל מאתיים מנה, הוא רק בכח ולא בפועל. כי העליון כולל את התחתון בכח ולא בפועל.

קול שמדבר אלי

שאלה:

שלום כבוד הרב
הרב כשאני נמצא בבית הכנסת אז בתוכי יש קול שמדבר אלי ומזכיר לי אסור לדבר בבית הכנסת, גם עם משהו ידבר איתך אל תדבר ובסוף משהו בא לדבר איתי ואני מדבר מאי נעימות ואני חושב שהאי נעימות הזאת פסולה
הרב יכול בבקשה להגיד לי מה לעשות כדי שבאמת לא תהיה לי את אותה אי נעימות ולא אדבר? ובית הכנסת זה רק דוגמא זה קורה לי בעוד דברים הרב מדוע זה קורה לי?

תשובה:

זהו קול פנימי. בת קול של הנשמה. העצה למעשה, להקטין את הניסיון בהדרגה, כגון לקצר את הדיבור, או להשהות מעט. וכך לאט לאט להקטין יותר ויותר.

זהו דרך של הדרגה.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571